

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

2020/0310(COD)

11.10.2021

ATZINUMS

Sniegusi Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par adekvātu
minimālo algu Eiropas Savienībā
(COM(2020)0682 – C9-0337/2020 – 2020/0310(COD))

Atzinuma sagatavotāja: *Lina Gálvez Muñoz*

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) izpratnē minimālās algas mērķis ir aizsargāt darba ņēmējus pret nepamatoti zemu atalgojumu, jo tā palīdz nodrošināt taisnīgu no progresa gūtā labuma daļu visiem un iztikas minimumu visām nodarbinātajām personām, kurām ir nepieciešama šāda aizsardzība. Minimālā alga var būt arī viens no tādas politikas elementiem, kuras mērķis ir pārvarēt nabadzību un mazināt nevienlīdzību, tostarp starp dzimumiem.

Pēdējais no minētajiem ir īpaši svarīgi, ņemot vērā to, ka daži *Eurofound* pētījumi, piemēram, *Minimum wages in 2020: Annual review*¹, parādīja: lai gan sievietes ir 48 % no darba ņēmējiem Eiropas Savienībā, viņas ir 59 % no minimālās algas saņēmējiem. Faktiski lielākā daļa minimālās algas saņēmēju Eiropā ir sievietes. Sievietes līdzās gados jauniem darba ņēmējiem, darba ņēmējiem ar zemāku izglītības līmeni un lauku apgabalos dzīvojošiem darba ņēmējiem ar apgādājamiem bērniem ir arī viena no galvenajām kategorijām, kuras saņem par minimālo algu mazāku algu.

Minētais jo īpaši attiecas uz dažām nozarēm, kas Covid-19 pandēmijas laikā ir izrādījušās ļoti svarīgas, piemēram, apmaksāta ilgtermiņa aprūpe. Skaitļi rāda, ka aptuveni četras piektdaļas (81 %) no ES ilgtermiņa aprūpes darbaspēka ir sievietes un tikai viena piektdaļa (19 %) — vīrieši un ka Covid-19 krīze vissmagāk skārusi sievietes, kas strādā pakalpojumu nozarēs ar zemu atalgojumu, tādās kā aprūpes nozare².

Aprūpe var būt neapmaksāta vai apmaksāta, un apmaksātu aprūpi var sniegt gan publiskais, gan privātais sektors, izmantojot oficiālu vai neoficiālu darba režīmu; tādēļ vienošanās par minimālo algu šajā nozarē ir ļoti svarīga, jo īpaši attiecībā uz mājsaimniecībā nodarbinātām personām. Politikas darbībai, kuras mērķis ir uzlabot darba apstākļus ilgtermiņa aprūpē un piekļuvi kvalitatīvām darbvietām šajā nozarē, piemīt dzimumu dimensija, un līdz ar to minimālās algas piemērošanas jomas paplašināšana, tajā iekļaujot arī mājsaimniecībā nodarbinātas personas, var būtiski veicināt nevienlīdzības mazināšanu.

Turklāt pašreizējā krīze sniedz iespēju no jauna izvērtēt darba algas atbilstību dažās nozarēs, kurās pārsvarā strādā sievietes un kuras krīzes laikā apliecināja savu nozīmīgumu un lielo sociālo vērtību³. Šajā sakarā ES pamatdirektīvai ir jāveicina augšupēja sociālā un algas konverģence, kā arī cīņa pret nabadzību, nevienlīdzību un vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību, jo īpaši, lai nepieļautu tāda darba pārāk zemu novērtēšanu, kuru pārsvarā veic sievietes.

Dzimumu nodarbinātības atšķirība (11,4 %), vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība (14 %) un vīriešu un sieviešu pensijas atšķirība (30 %) joprojām ir nepieņemami liela, un vīriešu un sieviešu nodarbinātības atšķirības mazināšana ir ļoti svarīgs sociāls un ekonomisks uzdevums arī tāpēc, lai mazinātu nabadzību, tostarp bērnu nabadzību. Interseksionālu pēc dzimuma iedalītu datu izmantošana un periodiska izvērtēšana ir nepieciešamas, lai pārbaudītu,

¹ [Minimum wages in 2020: Annual review \(europa.eu\)](#) (Minimālā darba alga 2020. gadā: gada pārskats (europa.eu)).

² [Public services - Long-term care workforce: Employment and working conditions \(europa.eu\)](#) (Sabiedriskie pakalpojumi — ilgtermiņa aprūpes darbaspēks: nodarbinātība un darba apstākļi (europa.eu)).

³ [Women and labour market equality: Has COVID-19 rolled back recent gains? \(europa.eu\)](#) (Sievietes un darba tirgus vienlīdzība: vai Covid-19 krīze ir likvidējusi nesenos ieguvumus (europa.eu)).

vai ir panākts progress sieviešu, tostarp dažādu sieviešu grupu, nodarbinātības iespēju uzlabošanā. Vienlīdzīgas darba samaksas nodrošināšana un laba darba un privātās dzīves līdzsvara veicināšana, arī vīriešiem, ir ļoti svarīga ilgtspējīgai ekonomikas izaugsmei un attīstībai, ražīgumam un ilgtermiņa fiskālajai stabilitātei Eiropas Savienībā, kā arī tās iedzīvotāju, tostarp bērnu, labbūtībai.

GROZĪJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju ņemt vērā šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums

1. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 3. pantu Savienības mērķi cita starpā ir veicināt savu tautu labklājību un strādāt, lai panāktu ilgtspējīgu Eiropas attīstību, kuras pamatā ir sociālā tirgus ekonomika ar augstu konkurētspēju.

Grozījums

(1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 3. pantu Savienības mērķi cita starpā ir veicināt **dzimumu līdztiesību, sociālo taisnīgumu un** savu tautu labklājību un strādāt, lai panāktu ilgtspējīgu Eiropas attīstību, kuras pamatā ir sociālā tirgus ekonomika ar augstu konkurētspēju.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums

1.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1a) Saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 27. pantu darba ņēmējiem vai to pārstāvjiem ir tiesības laikus saņemt informāciju un konsultācijas gadījumos un apstākļos, kas paredzēti Savienības tiesību aktos, kā arī valstu tiesību aktos un praksē.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums

2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(2) Eiropas Savienības Pamattiesību hartas³⁶ 31. pantā noteikts, ka ikvienam darba ņēmējam ir tiesības uz veselībai nekaitīgiem, drošiem un cilvēka cieņai atbilstīgiem darba apstākļiem.

³⁶ Eiropas Savienības Pamattiesību harta (2012/C 326/02) (OV C 326/391, 26.10.2012.).

Grozījums

(2) Eiropas Savienības Pamattiesību hartas³⁶ 31. pantā noteikts, ka ikvienam darba ņēmējam ir tiesības uz veselībai nekaitīgiem, drošiem un cilvēka cieņai atbilstīgiem darba apstākļiem, **un tās 23. pants paredz, ka “vīriešu un sieviešu līdztiesība ir jānodrošina visās jomās, tostarp nodarbinātības, darba un atalgojuma jomā”.**

³⁶ Eiropas Savienības Pamattiesību harta (2012/C 326/02) (OV C 326/391, 26.10.2012.).

Grozījums Nr. 4

**Direktīvas priekšlikums
2.a apsvērums (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(2a) Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 23. pants paredz tiesības uz vīriešu un sieviešu līdztiesību visās jomās, tostarp nodarbinātības, darba un atalgojuma jomā.

Grozījums Nr. 5

**Direktīvas priekšlikums
2.b apsvērums (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(2b) Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pants paredz tiesības netikt diskriminētiem “dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpatnību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu dēļ, diskriminācija saistībā ar piederību pie nacionālās minoritātes, diskriminācija īpašuma, izcelsmes,

*invaliditātes, vecuma vai
dzimumorientācijas dēļ”.*

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums 2.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(2c) Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 7. pantā atzītas ikviena cilvēka tiesības uz taisnīgu darba samaksu, vienlīdzīgu atalgojumu par līdzvērtīgu darbu un pienācīgu iztīku ikvienam cilvēkam un viņa ģimenei.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums 3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3) Eiropas Sociālajā hartā ir noteikts, ka visiem **darba ņēmējiem** ir tiesības uz taisnīgiem darba apstākļiem. Tajā ir atzītas visu **darba ņēmēju** tiesības uz taisnīgu atalgojumu, kas ir pietiekams, lai viņiem un viņu ģimenei nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni. Hartas 4. pantā ir atzīta brīvi noslēgtu koplīgumu, **kā arī** likumā noteiktas minimālās algas noteikšanas mehānismu nozīme šo tiesību efektīvas īstenošanas nodrošināšanā.

(3) Eiropas Sociālajā hartā ir noteikts, ka visiem **strādājošajiem, to skaitā jauniešiem, māsaiņniecībā nodarbinātām personām un aprūpētājiem**, ir tiesības uz taisnīgiem darba apstākļiem. Tajā ir atzītas visu **strādājošo** tiesības uz taisnīgu atalgojumu, kas ir pietiekams, lai viņiem un viņu ģimenei nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni, **tiesības uz vienlīdzīgu atalgojumu par līdzvērtīgu darbu un vienlīdzīgu attieksmi nodarbinātības un profesijas jautājumos, netiekot diskriminētiem. Tā paredz tiesības uz aizsardzību pret nabadzību un sociālo atstumtību un veicina pastāvošās vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības mazināšanu.** Hartas 4. pantā ir atzīta brīvi noslēgtu koplīgumu **un** likumā noteiktas minimālās algas noteikšanas mehānismu nozīme šo tiesību efektīvas īstenošanas nodrošināšanā.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums 4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(4) 2017. gada 17. novembrī Gēteborgā pasludinātā Eiropas sociālo tiesību pīlāra II nodaļā ir noteikts principu kopums, kas izmantojams par ceļvedi taisnīgu darba apstākļu nodrošināšanā. Eiropas sociālo tiesību pīlāra 6. princips apstiprina darba ņēmēju tiesības uz taisnīgu atalgojumu, kas nodrošina pienācīgu dzīves līmeni. Tas arī paredz adekvātu minimālo algu, kas nodrošina darba ņēmēja un viņa ģimenes vajadzību apmierināšanu, ņemot vērā valstī valdošos ekonomiskos un sociālos apstākļus, vienlaikus gādājot par piekļuvi darba tirgum un par stimuliem meklēt darbu. Turklāt tas atgādina, ka jānovērš nodarbinātu personu nabadzība un ka visas algas jānosaka pārredzamā un paredzamā veidā, ievērojot sociālo partneru patstāvību.

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums 5.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(4) 2017. gada 17. novembrī Gēteborgā pasludinātā Eiropas sociālo tiesību pīlāra II nodaļā ir noteikts principu kopums, kas izmantojams par ceļvedi taisnīgu darba apstākļu nodrošināšanā. ***Principi Nr. 1 un 2 paredz vienlīdzīgu attieksmi pret abiem dzimumiem un abiem dzimumiem vienlīdzīgas iespējas attiecībā uz dalību darba tirgū un nodarbinātības un profesionālās izaugsmes nosacījumiem neatkarīgi no dzimuma, rases, etniskās izcelsmes, reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma un dzimumorientācijas.*** Eiropas sociālo tiesību pīlāra 6. princips apstiprina darba ņēmēju tiesības uz taisnīgu atalgojumu, kas nodrošina pienācīgu dzīves līmeni. Tas arī paredz adekvātu minimālo algu, kas nodrošina darba ņēmēja un viņa ģimenes vajadzību apmierināšanu, ņemot vērā valstī valdošos ekonomiskos un sociālos apstākļus, vienlaikus gādājot par piekļuvi darba tirgum un par stimuliem meklēt darbu. Turklāt tas atgādina, ka jānovērš nodarbinātu personu nabadzība un ka visas algas jānosaka pārredzamā un paredzamā veidā, ievērojot sociālo partneru patstāvību.

Grozījums

(5a) Sieviešu un vīriešu līdztiesība ir viens no Savienības pamatprincipiem. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 3. pantu sieviešu un vīriešu līdztiesības veicināšana ir viens no

Savienības mērķiem un saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 8. pantu vienlīdzība starp sievietēm un vīriešiem ir jāveicina visās Savienības darbībās.

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums 5.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(5b) Saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pantu ir aizliegta jebkāda veida diskriminācija jebkādu iemeslu dēļ un saskaņā ar tās 23. pantu sieviešu un vīriešu līdztiesība ir jānodrošina visās jomās, tostarp nodarbinātības, darba un atalgojuma jomā.

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums 6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(6) Labāki darba un dzīves apstākļi, ko cita starpā nodrošina ar adekvātu minimālo algu, dod labumu **gan** darba ņēmējiem, **gan** uzņēmumiem Savienībā un ir priekšnoteikums iekļaujošas un ilgtspējīgas izaugsmes sasniegšanai. Lielu atšķirību mazināšana minimālās algas aizsardzības aptvērumā un adekvātumā palīdz uzlabot ES darba tirgus taisnīgumu un veicināt ekonomisko, sociālo progresu **un** augšupēju konvergenci. Konkurencei vienotajā tirgū būtu jābalstās uz augstiem sociālajiem standartiem, inovāciju un ražīguma uzlabojumiem, nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

(6) Labāki darba un dzīves apstākļi, ko cita starpā nodrošina ar adekvātu minimālo algu **un darba samaksas pārredzamību**, dod labumu darba ņēmējiem, uzņēmumiem, **sabiedrībai un ekonomikai** Savienībā un ir priekšnoteikums iekļaujošas un ilgtspējīgas izaugsmes sasniegšanai. Lielu atšķirību mazināšana minimālās algas aizsardzības aptvērumā un adekvātumā, **kā arī nedeklarēta darba — ko pārsvarā veic sievietes — apkarošana, izmantojot darba atzīšanas stimulēšanas shēmas un vienkāršotus deklarēšanas instrumentus**, palīdz uzlabot ES darba tirgus taisnīgumu un veicināt ekonomisko **un** sociālo progresu, augšupēju konvergenci, **kā arī dzimumu līdztiesību**.

Konkurencei vienotajā tirgū būtu jābalstās uz augstiem sociālajiem standartiem, **kvalitatīvu darbvietu radīšanu**, inovāciju un ražīguma uzlabojumiem, nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums 6.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(6a) Starptautiskā Darba organizācija (SDO) ir noteikusi, ka minimālās algas mērķis ir aizsargāt strādājošos pret nepamatoti zemu atalgojumu, kas lielākoties ir raksturīgs aprūpes nozarei. Politikām, kuru mērķis ir uzlabot darba apstākļus un piekļuvi kvalitatīvām darbvietām ilgtermiņa aprūpes nozarē, piemīt dzimumu dimensija, un minimālās algas piemērošanas jomas paplašināšana, tajā iekļaujot arī aprūpes darbiniekus, var būtiski veicināt nevienlīdzības mazināšanu.

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums 7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(7) Starptautiskās Darba organizācijas Konvencijā Nr. 131 par minimālās algas noteikšanas sistēmas izveidi ir atzīts, ka pienācīgā līmenī noteikta minimālā alga aizsargā nelabvēlīgā situācijā esošu darba ņēmēju ienākumus, palīdz nodrošināt pienācīgu iztiku un ierobežo ienākumu samazināšanos **grūtos laikos**. Minimālā alga palīdz uzturēt iekšzemes pieprasījumu, stiprināt stimulus strādāt, samazināt algu nevienlīdzību un nodarbinātu personu nabadzību.

(7) Starptautiskās Darba organizācijas Konvencijā Nr. 131 par minimālās algas noteikšanas sistēmas izveidi ir atzīts, ka pienācīgā līmenī noteikta minimālā alga aizsargā nelabvēlīgā situācijā esošu darba ņēmēju ienākumus, palīdz nodrošināt pienācīgu iztiku un ierobežo ienākumu samazināšanos **krīzes laikā un pēckrīzes periodā**. Minimālā alga palīdz uzturēt iekšzemes pieprasījumu, stiprināt stimulus strādāt, samazināt algu nevienlīdzību un **novērst un apkarot** nodarbinātu personu

nabadzību. *Nemot vērā sieviešu izteikto pārsvaru zemu atalgotā darbā, minimālā alga arī var būtiski veicināt atbilstoša atalgojuma nodrošināšanu visiem un sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirības mazināšanu.*

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums 7.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(7a) Covid-19 krīze — kā laikā dažas nozares, kurās pārsvarā strādā sievietes un kurām ir raksturīga zema darba alga, piemēram, aprūpes, uzkopšanas, mazumtirdzniecības un izglītības nozare, izrādījās ļoti svarīgas un ar augstu sociālekonomisko vērtību —, ir izcēlusi nepieciešamību no jauna izvērtēt darba algas atbilstību nozarēs, kurās darbs bieži vien ir zemāk novērtēts un zemāk atalgots nekā nozarēs, kurās pārsvarā strādā vīrieši.

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums 8. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8) Sievietēm, gados jauniem un mazkvalificētiem darba ņēmējiem **un** personām ar invaliditāti salīdzinājumā ar citām grupām ir lielāks risks kļūt par minimālās algas vai zema atalgojuma saņēmējiem. Ekonomikas lejupslīdes laikā, piemēram, Covid-19 krīzes laikā, minimālās algas nozīme **zemi** atalgotu darba ņēmēju aizsardzībā **kļūst arvien**

(8) Sievietēm, **migrantiem, personām ar atšķirīgu rasi vai etnisko izcelsmi,** gados jauniem un mazkvalificētiem darba ņēmējiem, **vientuļajiem vecākiem,** personām ar invaliditāti **un tiem, kas saskaras ar strukturālo vai krustenisko diskrimināciju, vai ar vairākiem diskriminācijas veidiem,** salīdzinājumā ar citām grupām **joprojām** ir lielāks risks kļūt

svaīgāka un ir būtiska, lai atbalsītu ilgspējīgu un iekļaujošu ekonomikas atveseļošanu. Minimālās algas **jautājuma risināšana** veicina dzimumu līdztiesību, **vīriešu** un sieviešu darba samaksas un **pensiju** atšķirību **novēršanu, kā arī sieviešu izklūšanu** no nabadzības.

par minimālās algas vai zema atalgojuma saņēmējiem **vai tikt izslēgtiem no jebkāda veida darba algas aizsardzības.** Ekonomikas lejupslīdes laikā, piemēram, Covid-19 krīzes laikā, minimālās algas nozīme **zemu** atalgoātu darba ņēmēju aizsardzībā **un hroniskas prasmju nepietiekamības novēršanā liecina, ka ir ļoti svarīgi atbalsīt** ilgspējīgu un iekļaujošu ekonomikas atveseļošanu, **kas papildināta ar spēcīgu sociālās aizsardzības sistēmu. Atbilstoša līmeņa** minimālās algas **noteikšana** veicina dzimumu līdztiesību **un vienlīdzīgas iespējas, kas savukārt palielina sieviešu ekonomisko emancipāciju, palīdz nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi darbā, cīnīties pret sieviešu darba nepietiekamu novērtēšanu un nepamatoti zemu atalgojumu nozarēs, kurās pārsvarā strādā sievietes, un samazināt sieviešu un vīriešu darba samaksas un pensijas atšķirību, palīdz sievietēm un viņu bērniem izklūt no nabadzības un mazina uz dzimumu balsītu nabadzību un sociālo atstumtību. Vienlīdzīga atalgojuma nodrošināšana un laba darba un privātās dzīves līdzsvara, tostarp vīriešiem, veicināšana ir ļoti svarīgas sociālajai kohēzijai, ilgspējīgai ekonomikas izaugsmei un attīstībai, ražīgumam un ilgtermiņa fiskālajai ilgspējīgai Savienībā.**

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums 8.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8a) Eurofound ziņojums “Minimum wages in 2020: Annual review” (Minimālā darba alga 2020. gadā: gada pārskats) liecina par to, ka Savienībā lielākā daļa (59 % minimālās algas saņēmēju ir sievietes. Tādēļ jebkādas ar minimālo algu saistītas izmaiņas sievietes skars nesamērīgi. Līdzās vientuļajiem

vecākiem, gados jauniem strādājošajiem, strādājošajiem ar zemāku izglītības līmeni un lauku apgabalos strādājošajiem, kam ir apgādājami bērni, arī sievietes ir viena no galvenajām kategorijām, kuras saņem algu, kas ir mazāka par minimālo.

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums 8.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8b) Ekonomikas lejupslīdes laikā, piemēram, Covid-19 krīzes laikā, minimālā alga dod iespēju cilvēkiem nodrošināt pienācīgus iztikas līdzekļus, lai kur viņi strādātu. Zemu atalgoātu darbu strādājošo aizsardzība ir īpaši svarīga, lai atbalstītu ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas atveseļošanu un samazinātu sieviešu un vīriešu atalgojuma un pensijas atšķirību, kā arī lai palīdzētu sievietēm izkļūt no nabadzības vai sociālās atstumtības, jo lielākā daļa minimālās algas saņēmēju ir sievietes. Covid-19 krīze sniedz iespēju pastiprināt centienus, lai nodrošinātu ilgtspējīgus un taisnīgus darba apstākļus un pienācīgu darba algu, risināt ar dzimumu saistīto stereotipu problēmu un no jauna izvērtēt darba algas atbilstību dažās zema atalgojuma nozarēs un profesijās, kurās pārsvarā strādā sievietes.

Grozījums Nr. 18

Direktīvas priekšlikums 8.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8c) Sieviešu izteiktais pārsvars zemāka atalgojuma nozarēs un profesijās, piemēram, viesmīlības, mazumtirdzniecības, personalizēto

pakalpojumu, veselības aprūpes, aprūpes un citās svarīgās nozarēs, padarīja viņas īpaši neaizsargātas pret Covid-19 krīzes ietekmi darbaspēka un nodarbinātības jomā, tostarp pret vēl nepieredzētu darba slodzes pieaugumu, veselības apdraudējumiem un pārbaudījumiem darba un privātās dzīves līdzsvara jomā.

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums 8.d apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8d) Šai direktīvai būtu jāpapildina ES Dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam un jāveicina dzimumu līdztiesības panākšana, sekmējot vienlīdzīgu sieviešu līdzdalību darba tirgū un palīdzot novērst sieviešu un vīriešu saņemtā atalgojuma un pensijas atšķirību. Tajā būtu jāņem vērā demogrāfiskās pārmaiņas, tostarp sabiedrības novecošanās ietekme. Turklāt šai direktīvai arī būtu jāveicina cīņa pret stereotipiem attiecībā uz dzimumu lomu sadalījumu.

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums 9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9) Covid-19 pandēmija būtiski ietekmē *pakalpojumu nozari* un *mazos uzņēmumus*, un *gan pakalpojumu nozarē, gan mazos uzņēmumos* ir *liels* minimālās algas saņēmēju īpatsvars. Turklāt minimālā alga ir arī svarīga, ņemot vērā strukturālās tendences, kas maina darba tirgus un kam aizvien vairāk raksturīgs augsts nestandarta

(9) Covid-19 pandēmija *un citas krīzes situācijas* būtiski ietekmē *darba tirgu, kur krīze īpaši smagi skar sievietes un nozares, kurās pārsvarā nodarbinātas sievietes, piemēram, veselības aprūpi, aprūpi un citas svarīgas nozares, pakalpojumu nozari un mazos uzņēmumus, kuros visos ir augsts* minimālās algas *vai mazas algas*

un nestabila darba īpatsvars. Šīs tendences ir palielinājušas darbvietu polarizāciju, kā rezultātā lielākajā daļā dalībvalstu pieaug zemi atalgotu un mazkvalificētu profesiju īpatsvars un dažās dalībvalstīs ir palielinājusies algu nevienlīdzība.

saņēmēju īpatsvars. ***Nemot vērā sieviešu izteikto pārsvaru šajās nozarēs, neapmaksāta aprūpes darba un mājsaimniecībā veicamā darba pieauguma dēļ pandēmijas laikā sievietes saskarās ar vēl nepieredzētu darba slodzes, veselības apdraudējumu un darba un privātās dzīves līdzsvara apdraudējumu palielināšanos.*** Turklāt minimālā alga ir arī svarīga, ņemot vērā strukturālās tendences, kas maina darba tirgus un kam aizvien vairāk raksturīgs augsts nestandarta ***nodarbinātības*** un nestabila darba īpatsvars, ***piemēram, platformā strādājošo un aprūpes un mājsaimniecībā nodarbināto personu gadījumā.*** Šīs tendences ir palielinājušas darbvietu polarizāciju, kā rezultātā lielākajā daļā dalībvalstu pieaug zemi atalgotu un mazkvalificētu profesiju īpatsvars un dažās dalībvalstīs ir palielinājusies algu nevienlīdzība.

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums 9.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9a) Dzimumu segregācija darba tirgū, ko izraisa sieviešu un vīriešu koncentrācija atšķirīgās nozarēs, Savienībā ir pastāvīga problēma. Trīs no desmit sievietēm (salīdzinājumā ar 8 % vīriešu) strādā izglītības, veselības aizsardzības vai sociālā darba nozarē, kas tradicionāli ir nozares ar zemu atalgojumu.

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums 10.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(10a) Darba algas noteikšanai ar koplīguma palīdzību ir bijusi labvēlīga ietekme no plašākas sociālekonomiskās perspektīvas, jo tā veicina līdzsvarotu darba algas veidošanas attīstību un strādājošo nabadzības mazināšanos.

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums

12. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(12) Ne visi darba ņēmēji Savienībā ir aizsargāti ar minimālo algu. Dažās dalībvalstīs daļai darba ņēmēju ir šāda aizsardzība, taču faktiski viņi saņem atalgojumu, kas ir zemāks par likumā noteikto minimālo algu, jo netiek ievēroti spēkā esošie noteikumi. Konkrēti ir konstatēts, ka šāda noteikumu neievērošana īpaši skar sievietes, gados jaunus darba ņēmējus, cilvēkus ar invaliditāti **un** laukstrādniekus. Tiek lēsts, ka dalībvalstīs, kurās minimālās algas aizsardzību nodrošina tikai ar koplīgumiem, neaizsargāto darba ņēmēju īpatsvars svārstās no 2 % līdz 55 % no visiem darba ņēmējiem.

Grozījums

(12) Ne visi darba ņēmēji Savienībā ir aizsargāti ar minimālo algu. Dažās dalībvalstīs daļai darba ņēmēju ir šāda aizsardzība, taču faktiski viņi saņem atalgojumu, kas ir zemāks par likumā noteikto minimālo algu, jo netiek ievēroti spēkā esošie noteikumi. Konkrēti ir konstatēts, ka šāda noteikumu neievērošana īpaši skar sievietes **un nozares, kurās pārsvarā strādā sievietes**, gados jaunus darba ņēmējus, cilvēkus ar invaliditāti, **cilvēkus, kas saskaras ar tiešu, netiešu vai krustenisku diskrimināciju, platformā strādājošos, aprūpes jomā un māsaimniecībā nodarbinātās personas, sezonālos laukstrādniekus, īstermiņā nodarbinātos un pašnodarbinātās personas**. Tiek lēsts, ka dalībvalstīs, kurās minimālās algas aizsardzību nodrošina tikai ar koplīgumiem, neaizsargāto darba ņēmēju īpatsvars svārstās no 2 % līdz 55 % no visiem darba ņēmējiem.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums

15. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(15) Šī direktīva nosaka minimālās

Grozījums

(15) **Lai uzlabotu darba apstākļus,**

prasības Savienības līmenī, lai nodrošinātu gan to, ka minimālā alga tiek noteikta pienācīgā līmenī, gan to, ka darba ņēmējiem ir pieejama minimālās algas aizsardzība vai nu kā likumā noteikta minimālā alga, vai kā alga, kas noteikta koplīgumos, kā definēts šajā direktīvā.

augšupēju sociālo konvergenci un dzimumu līdztiesību Savienībā, šī direktīva nosaka minimālās prasības Savienības līmenī, lai nodrošinātu gan to, ka minimālā alga tiek noteikta pienācīgā līmenī, gan to, ka darba ņēmējiem ir pieejama minimālās algas aizsardzība vai nu kā likumā noteikta minimālā alga, vai kā alga, kas noteikta koplīgumos, kā definēts šajā direktīvā.

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums 17. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(17) Šī direktīva būtu jāpieņemo darbiniekiem, kuriem ir darba līgums vai darba tiesiskās attiecības, kā noteikts katrā dalībvalstī spēkā esošajos tiesību aktos, koplīgumos vai praksē, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas noteiktos kritērijus darba ņēmēja statusa noteikšanai. Šīs direktīvas darbības jomā varētu ietilpt mājsaimniecībās nodarbināti darba ņēmēji, pēc pieprasījuma strādājoši darba ņēmēji, periodiska darba veicēji, kuponu sistēmas darba ņēmēji, fiktīvi pašnodarbinātie, platformā nodarbināti darba ņēmēji, stažieri un mācekļi, ar noteikumu, ka viņi atbilst minētajiem kritērijiem. Šīs direktīvas darbības jomā nav ietverti patiesi pašnodarbinātas personas, jo tās neatbilst minētajiem kritērijiem. Pašnodarbinātā statusa – kā definēts valstu tiesību aktos – ļaunprātīga izmantošana valsts mērogā vai pārrobežu situācijās ir nepatiesi deklarēta darba veids, kas bieži tiek saistīts ar nedeklarētu darbu. Fiktīva pašnodarbinātība ir tad, kad nolūkā izvairīties no kādām juridiskām vai fiskālām saistībām persona ir deklarēta kā pašnodarbināta persona, bet darbs, ko šī persona veic, atbilst nosacījumiem, kas

Grozījums

Šī direktīva būtu jāpieņemo ***arī*** darbiniekiem, kuriem ir darba līgums vai darba tiesiskās attiecības, kā noteikts katrā dalībvalstī spēkā esošajos tiesību aktos, koplīgumos vai praksē, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas noteiktos kritērijus darba ņēmēja statusa noteikšanai. Šīs direktīvas darbības jomā varētu ietilpt mājsaimniecībās nodarbināti darba ņēmēji, ***aprūpes nozarē strādājošie***, pēc pieprasījuma strādājoši darba ņēmēji, periodiska darba veicēji, kuponu sistēmas darba ņēmēji, fiktīvi pašnodarbinātie, platformā nodarbināti darba ņēmēji, ***citi nestandarta darbu strādājošie***, stažieri un mācekļi, ar noteikumu, ka viņi atbilst minētajiem kritērijiem. Šīs direktīvas darbības jomā nav ietverti patiesi pašnodarbinātas personas, jo tās neatbilst minētajiem kritērijiem. Šī direktīva būtu jāpieņemo darbiniekiem, kuriem ir darba līgums vai darba tiesiskās attiecības, kā noteikts katrā dalībvalstī spēkā esošajos tiesību aktos, koplīgumos vai praksē, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas noteiktos kritērijus darba ņēmēja statusa noteikšanai. Fiktīva pašnodarbinātība ir tad, kad nolūkā izvairīties no kādām

raksturīgi darba attiecībām. Šādas personas būtu jāietver šīs direktīvas darbības jomā. Darba attiecību pastāvēšana būtu jānosaka, pamatojoties uz faktiem, kas saistīti ar darba faktisko veikšanu, nevis pamatojoties uz to, kā puses apraksta šīs attiecības.

juridiskām vai fiskālām saistībām persona ir deklarēta kā pašnodarbināta persona, bet darbs, ko šī persona veic, atbilst nosacījumiem, kas raksturīgi darba attiecībām. Šādas personas būtu jāietver šīs direktīvas darbības jomā. Darba attiecību pastāvēšana būtu jānosaka, pamatojoties uz faktiem, kas saistīti ar darba faktisko veikšanu, nevis pamatojoties uz to, kā puses apraksta šīs attiecības.

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums

21. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(21) Minimālo algu uzskata par adekvātu, ja tā ***ir taisnīga attiecībā pret*** algu sadalījumu valstī un nodrošina pienācīgu dzīves līmeni. Likumā noteiktās minimālās algas adekvātumu nosaka, ņemot vērā valsts sociālekonomiskos apstākļus, tostarp nodarbinātības izaugsmi, konkurētspēju, kā arī reģionu un nozaru attīstību. Tās adekvātums būtu jānovērtē vismaz attiecībā pret tās pirktspēju, ***ražīguma attīstību*** un saistību ar bruto algas līmeni, sadalījumu un pieaugumu. ***Minimālās algas adekvātumu attiecībā pret bruto algas līmeni var palīdzēt novērtēt rādītāji, kurus parasti izmanto starptautiskā līmenī, piemēram, 60 % no medianālās bruto algas un 50 % no vidējās bruto algas.***

Grozījums Nr. 27

Direktīvas priekšlikums

21.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(21) Minimālo algu uzskata par adekvātu ***un taisnīgu***, ja tā ***uzlabo*** algu sadalījumu valstī un nodrošina pienācīgu dzīves līmeni ***strādājošajiem un viņu ģimenēm, balstoties uz pilna laika darba līgumu***. Likumā noteiktās minimālās algas adekvātumu nosaka, ņemot vērā valsts sociālekonomiskos apstākļus, tostarp nodarbinātības izaugsmi, konkurētspēju, kā arī reģionu un nozaru attīstību. Tās adekvātums būtu jānovērtē vismaz attiecībā pret tās pirktspēju un saistību ar bruto algas līmeni, sadalījumu un pieaugumu. ***Starptautiski atzītā minimālās algas līmeņa, proti, 60 % no medianālās bruto algas un 50 % no vidējās bruto algas, izmantošana var palīdzēt novērtēt minimālās algas adekvātumu saistībā ar bruto algas līmeni.***

strādājošo nabadzības apkarošanā, taču tas nav pietiekams, lai izskaustu nabadzību, jo īpaši sieviešu nabadzību, un nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni visiem. Tādēļ ir ļoti svarīgi veikt papildu pasākumus, tādus kā minimālo ienākumu shēmas pieņemšana, lai īstenotu Eiropas sociālo tiesību pīlāra mērķus un principus un nodrošinātu, ka ikvienam ir tiesības uz cilvēka cienīgu dzīvi visos dzīves posmos un efektīvu piekļuvi precēm un pakalpojumiem, kas nepieciešamas šādas dzīves nodrošināšanai.

Grozījums Nr. 28

Direktīvas priekšlikums 22.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(22a) Ņemot vērā sieviešu izteikto pārstāvību zema atalgojuma darbvietās, minimālās algas noteikšana var būtiski veicināt pastāvošās sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirības samazināšanu ar nosacījumu, ka tā tiek noteikta tādā apmērā, kas sekmē vienlīdzīgas iespējas sievietēm iekļūt un palikt darba tirgū un ka nepastāv diskriminācija starp darba ņēmējiem vai atstumtība, kas varētu uz visiem laikiem saglabāt sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirību un sieviešu darba nepietiekamu novērtēšanu, kas ir iesakņojušās tradicionālajās atšķirībās starp nozarēm un profesijām.

Grozījums Nr. 29

Direktīvas priekšlikums 23. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(23) Lai nodrošinātu likumā noteiktās

(23) Lai nodrošinātu likumā noteiktās

minimālās algas nacionālā satvara darbību, ir vajadzīga efektīva izpildes sistēma, arī **kontrole** un pārbaudes uz vietas. Lai stiprinātu izpildiestāžu efektivitāti, ir vajadzīga arī cieša sadarbība ar sociālajiem partneriem, arī tālab, lai risinātu tādas būtiskas problēmas kā apakšuzņēmuma līgumu slēgšana, fiktīva pašnodarbinātība vai neregistrētas virsstundas. Turklāt, lai panāktu pienācīgu pārredzamību un paredzamību attiecībā uz darba ņēmēju darba apstākļiem, darba ņēmējiem vajadzētu būt viegli pieejamai atbilstošai informācijai par piemērojamo likumā noteikto minimālo algu.

minimālās algas nacionālā satvara darbību **un ievērošanu, jo īpaši riska nozarēs, tostarp nozarēs ar izteiktu sieviešu pārsvaru**, ir vajadzīga efektīva izpildes sistēma, **kas ietver arī pastiprinātu kontroli** un pārbaudes uz vietas. Lai stiprinātu izpildiestāžu efektivitāti, ir vajadzīga arī cieša sadarbība ar sociālajiem partneriem, arī tālab, lai risinātu tādas būtiskas problēmas kā apakšuzņēmuma līgumu slēgšana, fiktīva pašnodarbinātība vai neregistrētas virsstundas, **un uzraudzītu darba algas apmēru, sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirību un sieviešu saņemto vidējo darba algu**. Turklāt, lai panāktu pienācīgu pārredzamību un paredzamību attiecībā uz darba ņēmēju darba apstākļiem **un viņu tiesību ievērošanas nodrošināšanu**, darba ņēmējiem vajadzētu būt **vienlīdzīgi un** viegli pieejamai atbilstošai informācijai par piemērojamo likumā noteikto minimālo algu.

Grozījums Nr. 30

Direktīvas priekšlikums 25. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(25) Uzticama uzraudzība un datu vākšana ir īpaši svarīga, lai nodrošinātu **minimālo algu efektīvu** aizsardzību. Komisijai katru gadu būtu jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par savu novērtējumu attiecībā uz minimālās algas adekvātuma un aptvēruma attīstību, pamatojoties uz ikgadējiem datiem un informāciju, kas jāsniiedz dalībvalstīm. Turklāt progress būtu jāuzrauga ekonomikas un nodarbinātības politikas koordinācijas procesā Savienības līmenī. Šajā sakarā Nodarbinātības komitejai, pamatojoties uz Komisijas sagatavotajiem ziņojumiem un citiem daudzpusējās

Grozījums

(25) Uzticama uzraudzība un datu vākšana **par darbaspēku iedalījumā pēc dzimuma un vecuma** ir īpaši svarīga, lai nodrošinātu **efektīvu minimālās algas** aizsardzību **un uzraudzītu tās dzimumu dimensiju**. Komisijai katru gadu būtu jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par savu novērtējumu attiecībā uz minimālās algas adekvātuma un aptvēruma attīstību, pamatojoties uz ikgadējiem datiem un informāciju, kas jāsniiedz dalībvalstīm. **Dalībvalstīm būtu jāiesniedz dati un cita informācija iedalījumā pēc dzimuma, vecuma, invaliditātes, uzņēmuma lieluma un nozares**. Turklāt

uzraudzības rīkiem, piemēram, salīdzinošo novērtēšanu, katru gadu būtu jāpārbauda situācija dalībvalstīs.

progress būtu jāuzrauga ekonomikas un nodarbinātības politikas koordinācijas procesā Savienības līmenī. Šajā sakarā Nodarbinātības komitejai, pamatojoties uz Komisijas **un Eiropas Savienības aģentūru, tādu kā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE)**, sagatavotajiem ziņojumiem un citiem daudzpusējās uzraudzības rīkiem, piemēram, salīdzinošo novērtēšanu, katru gadu būtu jāpārbauda situācija dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 31

Direktīvas priekšlikums 28. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(28) Reformas un pasākumi, ko dalībvalstis pieņēmušas, lai veicinātu **pienācīgu** darba ņēmēju minimālās algas aizsardzību, nav **bijuši visaptveroši un sistemātiski, lai gan tas ir solis pareizajā virzienā**. Turklāt atsevišķas valstis var nebūt gatavas uzlabot minimālās algas adekvātumu un aptvērums, jo uzskata, ka tas varētu negatīvi ietekmēt ārējo izmaksu konkurētspēju. Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga vai iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nosaka tikai tādus pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

Grozījums

(28) **Lai gan** reformas un pasākumi, ko dalībvalstis pieņēmušas, lai veicinātu darba ņēmēju minimālās algas **pienācīgu** aizsardzību, **bija solis pareizajā virzienā, tie nav palīdzējuši atrisināt problēmas, kas saistītas ar dzimumu līdztiesību nodarbinātībā, sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirību un strādājošo nabadzību**. Turklāt atsevišķas valstis var nebūt gatavas uzlabot minimālās algas adekvātumu un aptvērums, jo uzskata, ka tas varētu negatīvi ietekmēt ārējo izmaksu konkurētspēju. Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga vai iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nosaka tikai tādus pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

Grozījums Nr. 32

Direktīvas priekšlikums
31.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(31a) Virzībai uz atbilstošas un taisnīgas minimālās algas konvergenci būtu jānotiek vienlaikus ar Komisijas priekšlikuma tiesību aktam par atalgojuma pārredzamības pasākumiem izstrādi. Atalgojuma pārredzamības direktīva ir svarīgs solis, kas nepieciešams, lai likvidētu sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirību.

Grozījums Nr. 33

Direktīvas priekšlikums
1. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Lai uzlabotu darba un dzīves apstākļus Savienībā, ar šo direktīvu izveido satvaru nolūkā:

1. Lai uzlabotu darba un dzīves apstākļus Savienībā **un nodrošinātu augšupēju sociālo konvergenci un dzimumu līdztiesību**, ar šo direktīvu izveido satvaru nolūkā:

Grozījums Nr. 34

Direktīvas priekšlikums
1. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) noteikt adekvātu minimālās algas līmeni;

(a) noteikt adekvātu minimālās algas līmeni, **kas nodrošina pienācīgu dzīves līmeni un veicina algu nevienlīdzības un sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirības mazināšanu;**

Grozījums Nr. 35

Direktīvas priekšlikums
1. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) nodrošināt darba ņēmēju piekļuvi minimālās algas aizsardzībai, proti, koplīgumos noteiktas algas veidā vai likumā noteiktās minimālās algas veidā, ja tāda pastāv.

Grozījums

(b) nodrošināt **visu** darba ņēmēju **nediskriminējošu** piekļuvi minimālās algas aizsardzībai, proti, koplīgumos noteiktas algas veidā vai likumā noteiktās minimālās algas veidā, ja tāda pastāv.

Grozījums Nr. 36

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šo direktīvu piemēro darba ņēmējiem Savienībā, kuriem ir darba līgums vai darba tiesiskās attiecības, kā noteikts katrā dalībvalstī spēkā esošajos tiesību aktos, koplīgumos vai praksē, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas judikatūru.

Grozījums

Šo direktīvu piemēro **vienlīdzīgi un bez diskriminācijas visiem** darba ņēmējiem Savienībā, kuriem ir darba līgums vai darba tiesiskās attiecības, kā noteikts katrā dalībvalstī spēkā esošajos tiesību aktos, koplīgumos vai praksē, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas judikatūru.

Grozījums Nr. 37

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 1. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) mudina sociālos partnerus izstrādāt konkrētus pasākumus, lai uzlabotu dzimumu līdztiesību darba koplīguma slēgšanas sarunās;

Grozījums Nr. 38

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Dalībvalstis, kurās darba koplīguma slēgšanas sarunu aptvērums ir mazāks par

2. Dalībvalstis, kurās darba koplīguma slēgšanas sarunu aptvērums ir mazāks par

70 % no 2. panta izpratnē definētajiem darba ņēmējiem, vai nu ar likumu pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem, vai vienojoties ar tiem, papildus paredz darba koplīguma slēgšanas sarunu sekmējošu nosacījumu satvaru un izstrādā rīcības plānu darba koplīguma slēgšanas sarunu veicināšanai. Rīcības plānu publisko un dara zināmu Eiropas Komisijai.

70 % no 2. panta izpratnē definētajiem darba ņēmējiem, vai nu ar likumu pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem, vai vienojoties ar tiem, papildus paredz darba koplīguma slēgšanas sarunu sekmējošu nosacījumu satvaru un izstrādā **valsts** rīcības plānu darba koplīguma slēgšanas sarunu veicināšanai. **Šie valstu rīcības plāni stiprina augšupēju darba algas konvergenci, un tajos paredz atbilstošus pasākumus un mehānismus darba algas noteikšanai un tvēruma palielināšanai valsts līmenī, lai novērstu sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirību un mazinātu nevienlīdzību un diskrimināciju.** Rīcības plānu publisko un dara zināmu Eiropas Komisijai.

Grozījums Nr. 39

Direktīvas priekšlikums

5. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis, kurās ir likumā noteiktā minimālā alga, veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka likumā noteiktās minimālās algas noteikšanas un atjaunināšanas pamatā ir kritēriji, kas noteikti, lai **veicinātu** atbilstību mērķim – panākt pienācīgus darba un dzīves apstākļus, sociālo kohēziju un augšupēju konvergenci. Dalībvalstis šos kritērijus nosaka saskaņā ar savu praksi vai nu attiecīgajos valsts tiesību aktos, kompetento iestāžu lēmumos vai trīspusējos nolīgumos. Noteiktie kritēriji ir stabili un skaidri.

Grozījums

1. Dalībvalstis, kurās ir likumā noteiktā minimālā alga, veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka likumā noteiktās minimālās algas noteikšanas un atjaunināšanas pamatā ir kritēriji, kas noteikti, lai **garantētu** atbilstību mērķim – panākt pienācīgus darba un dzīves apstākļus, **vienlīdzīgas iespējas, sociālā aizsardzību**, sociālo kohēziju, **sieviešu un vīriešu atalgojuma un dzimumu līdztiesības trūkuma mazināšanu** un augšupēju konvergenci, **kā arī lai novērstu un mazinātu nabadzību, tostarp bērnu nabadzību un nodarbinātu personu nabadzību.** Dalībvalstis šos kritērijus nosaka saskaņā ar savu praksi vai nu attiecīgajos valsts tiesību aktos, kompetento iestāžu lēmumos vai trīspusējos nolīgumos. Noteiktie kritēriji ir stabili un skaidri.

Grozījums Nr. 40

Direktīvas priekšlikums

5. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) vispārējais bruto algu līmenis un tā sadalījums;

Grozījums

(b) vispārējais bruto algu līmenis un tā sadalījums — ***lai mazinātu sociālo nevienlīdzību un dzimumu līdztiesības trūkumu;***

Grozījums Nr. 41

Direktīvas priekšlikums

5. pants – 2. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) bruto algu pieauguma temps;

Grozījums

(c) bruto algu pieauguma temps — ***lai mazinātu darba algas nevienlīdzību;***

Grozījums Nr. 42

Direktīvas priekšlikums

5. pants – 2. punkts – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(da) sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirība — lai to izskaustu.

Grozījums Nr. 43

Direktīvas priekšlikums

5. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu likumā noteiktās minimālās algas regulāru un savlaicīgu atjaunināšanu nolūkā ***saglabāt*** tās ***adekvātumu***.

Grozījums

4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu likumā noteiktās minimālās algas regulāru un savlaicīgu atjaunināšanu nolūkā ***turpināt*** tās ***adekvātuma veicināšanu***.

Grozījums Nr. 44

Direktīvas priekšlikums 5. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Ar likumu noteiktās minimālās darba algas atjaunināšana neskar citus ienākumu atbalsta mehānismus, tādus kā Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 definētais valsts atbalsts nelabvēlīgākā situācijā esošiem darba ņēmējiem un strādājošām personām ar invaliditāti^{1a} un invaliditātes pabalsti.

^{1a} **Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).**

Grozījums Nr. 45

Direktīvas priekšlikums 5. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. Dalībvalstis izveido padomdevējas struktūras, kas konsultē kompetentās iestādes jautājumos, **kas** saistīti ar likumā noteikto minimālo algu.

5. Dalībvalstis izveido padomdevējas struktūras, kas konsultē kompetentās iestādes jautājumos, **kuri** saistīti ar likumā noteikto minimālo algu, **tostarp ar sieviešu un vīriešu atalgojuma un pensijas atšķirību. Šīm padomdevējām struktūrām piešķir pietiekamus resursus, un tās:**

– **cenšas panākt dzimumu līdzsvaru savā sastāvā;**

– **piemēro dzimumperspektīvas principu ikvienā savā analīzē;**

– regulāri sniedz dzimumsensitīvu
izvērtējumu.

Grozījums Nr. 46

Direktīvas priekšlikums 5. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a *Lai piemērotu principu “vienāda darba samaksa par līdzvērtīgu darbu” dažādās nozarēs, ciešā sadarbībā ar sociālajiem partneriem un ņemot vērā tādus faktorus kā darba apstākļi, strādājošajiem piešķirtās atbildības pakāpe un konkrētā darba veikšanai nepieciešamās fiziskās vai garīgās prasības, izstrādā dzimumneitrālus darbvietu izvērtēšanas instrumentus un klasifikācijas kritērijus.*

Grozījums Nr. 47

Direktīvas priekšlikums 6. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Diferencēšana un atskaitījumi

Vienlīdzīga attieksme un atskaitījumi

Grozījums Nr. 48

Direktīvas priekšlikums 6. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Dalībvalstis var atļaut dažādas likumā noteiktās minimālās algas likmes konkrētām darba ņēmēju grupām. Dalībvalstis līdz minimumam samazina šādu diferencēšanu un nodrošina, ka jebkāda diferencēšana ir nediskriminējoša, samērīga, attiecīgā gadījumā ierobežota

1. **Lai aizsargātu ar likumu noteikto minimālo darba algu, dalībvalstis nodrošina strādājošajiem vienlīdzīgas iespējas un vienlīdzīgu attieksmi pret viņiem.** Dalībvalstis var atļaut dažādas likumā noteiktās minimālās algas likmes konkrētām darba ņēmēju grupām.

laikā un objektīvi un saprātīgi pamatota ar likumīgu mērķi.

Dalībvalstis līdz minimumam samazina šādu diferencēšanu un nodrošina, ka jebkāda diferencēšana ir nediskriminējoša, samērīga, attiecīgā gadījumā ierobežota laikā un objektīvi un saprātīgi pamatota ar likumīgu mērķi.

Grozījums Nr. 49

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sociālie partneri tiek savlaicīgi un efektīvi iesaistīti likumā noteiktās minimālās algas noteikšanā un atjaunināšanā, tostarp piedaloties 5. panta 5. punktā minētajās padomdevējās struktūrās, un jo īpaši attiecībā uz:

Grozījums

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sociālie partneri tiek savlaicīgi un efektīvi iesaistīti likumā noteiktās minimālās algas noteikšanā un atjaunināšanā, tostarp piedaloties 5. panta 5. punktā minētajās padomdevējās struktūrās, **garantējot sociālajiem partneriem un kompetentajām iestādēm apmācību par nediskriminēšanu un dzimumu līdztiesību** un jo īpaši attiecībā uz:

Grozījums Nr. 50

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 1. daļa – d punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) datu vākšanu un pētījumu veikšanu, lai informētu likumā noteiktās minimālās algas noteikšanas iestādes.

Grozījums

(d) datu vākšanu **iedalījumā pēc dzimuma** un pētījumu veikšanu, lai informētu likumā noteiktās minimālās algas noteikšanas iestādes.

Grozījums Nr. 51

Direktīvas priekšlikums

8. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

8 Likumā noteiktās minimālās algas

Grozījums

8 Likumā noteiktās minimālās algas

faktiska pieejamība darba ņēmējiem

faktiska **un vienlīdzīga** pieejamība darbiniekiem

Grozījums Nr. 52

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(1) pastiprina kontroles un pārbaudes uz vietas, ko veic darba inspekcijas vai par likumā noteiktās minimālās algas piemērošanu atbildīgās struktūras. Kontroles un pārbaudes ir samērīgas un nediskriminējošas;

Grozījums

(1) pastiprina kontroles un pārbaudes uz vietas, ko veic darba inspekcijas vai par likumā noteiktās minimālās algas piemērošanu atbildīgās struktūras, **un nodrošina, ka to rīcībā ir pietiekami resursi**. Kontroles un pārbaudes ir samērīgas un nediskriminējošas, **un īpaša uzmanība tajās tiek veltīta nozarēm, kurās pārsvarā strādā sievietes**;

Grozījums Nr. 53

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(3) nodrošina informācijas par likumā noteikto minimālo algu publiskošanu skaidrā, visaptverošā un viegli pieejamā veidā.

Grozījums

(3) nodrošina informācijas par likumā noteikto minimālo algu publiskošanu skaidrā, visaptverošā un viegli pieejamā veidā, **tostarp tās pieejamību strādājošajiem ar invaliditāti**.

Grozījums Nr. 54

Direktīvas priekšlikums

10. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Lai uzraudzītu minimālās algas aptvērumu un adekvātumu, dalībvalstis uzdod savām kompetentajām iestādēm izstrādāt efektīvus datu vākšanas rīkus.

Grozījums

1. Lai uzraudzītu minimālās algas aptvērumu un adekvātumu, dalībvalstis uzdod savām kompetentajām iestādēm **sadarbībā ar sociālajiem partneriem** izstrādāt efektīvus datu vākšanas rīkus. **Dati tiek vākti vismaz iedalījumā pēc**

dzimuma, vecuma grupas, darba līguma veida (nepilna laika darbs vai pilna laika darbs) un nozares, un datu vākšanā ņem vērā krustenisku pieeju.

Grozījums Nr. 55

Direktīvas priekšlikums

10. pants – 2. punkts – a apakšpunkts – iv punkts

Komisijas ierosinātais teksts

iv) darba koplīgumu aptvērums;

Grozījums

iv) darba koplīgumu aptvērums **un progress, kas panākts tā paplašināšanā, jo īpaši attiecībā uz neaizsargātiem strādājošajiem;**

Grozījums Nr. 56

Direktīvas priekšlikums

10. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis sniedz šajā punktā minēto statistiku un informāciju, **sadalot** pēc dzimuma, vecuma, invaliditātes, uzņēmuma lieluma un **nozares**.

Grozījums

Dalībvalstis sniedz šajā punktā minēto statistiku un informāciju **anonimizētā veidā un iedalījumā** pēc dzimuma, vecuma, invaliditātes, uzņēmuma lieluma, **nozares** un, **ja iespējams, pēc rases un etniskās izcelsmes. Dalībvalstis, balstoties uz šo informāciju, veic ietekmes izvērtējumu no dzimuma aspekta attiecībā uz aptvērumu un adekvātumu.**

Grozījums Nr. 57

Direktīvas priekšlikums

10. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalstis nodrošina **informācijas** par minimālās algas aizsardzību, tostarp koplīgumiem un tajos ietvertajiem **algu** noteikumiem, **pārredzamību** un **publisku pieejamību**.

Grozījums

3. Dalībvalstis nodrošina, **ka informācija** par minimālās algas aizsardzību, tostarp koplīgumiem un tajos ietvertajiem **algas** noteikumiem, **ir pārredzama, publiski un viegli pieejama**

un atbilst atalgojuma pārredzamības principiem.

Grozījums Nr. 58

Direktīvas priekšlikums 10. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Komisija novērtē dalībvalstu 2. punktā minētajos ziņojumos nosūtītos datus un **katru gadu ziņo** Eiropas Parlamentam un Padomei.

Grozījums

4. Komisija novērtē dalībvalstu 2. punktā minētajos ziņojumos nosūtītos datus un **iesniedz** Eiropas Parlamentam un Padomei **gada ziņojumu. Eiropas Parlaments un Padome par šo ziņojumu var iesniegt savas piezīmes. Ziņojuma sagatavošanā ņem vērā dzimumperspektīvu, īpašu uzmanību pievēršot krusteniskajai pieejai, un izvērtē to, cik lielā mērā minimālās algas attīstība veicina sieviešu un vīriešu atalgojuma atšķirības likvidēšanu.**

Grozījums Nr. 59

Direktīvas priekšlikums 10. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Pamatojoties uz Komisijas sagatavoto ziņojumu, saskaņā ar LESD 150. pantu izveidotā Nodarbinātības komiteja katru gadu pārbauda darba koplīguma slēgšanas **sarunu veicināšanu** par **algu** noteikšanu un minimālās algas adekvātumu dalībvalstīs.

Grozījums

5. Pamatojoties uz Komisijas sagatavoto ziņojumu, saskaņā ar LESD 150. pantu izveidotā Nodarbinātības komiteja katru gadu pārbauda, **kā tiek veicinātas** darba koplīguma slēgšanas **sarunas** par **algas** noteikšanu un minimālās algas **un tās dzimumu dimensijas** adekvātumu dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 60

Direktīvas priekšlikums

15. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija izvērtē direktīvu līdz [**pieci** gadi pēc transponēšanas datuma]. Pēc tam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu ar pārskatu par direktīvas īstenošanu un vajadzības gadījumā ierosina tiesību akta grozījumus.

Grozījums

Komisija izvērtē direktīvu līdz [**trīs** gadi pēc transponēšanas datuma]. Pēc tam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu ar pārskatu par direktīvas īstenošanu un vajadzības gadījumā ierosina tiesību akta grozījumus. ***Gan izvērtējumā, gan ziņojumā iekļauj uz dzimumu līdztiesības veicināšanu orientētu pieeju.***

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Adekvāta minimālā alga Eiropas Savienībā		
Atsauces	COM(2020)0682 – C9-0337/2020 – 2020/0310(COD)		
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	EMPL 11.11.2020		
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	FEMM 11.11.2020		
Atzinuma sagatavotājs(-a) Iecelšanas datums	Lina Gálvez Muñoz 11.2.2021		
Izskatīšana komitejā	10.5.2021	15.6.2021	30.9.2021
Pieņemšanas datums	30.9.2021		
Galīgais balsojums	+: –: 0:	25 3 4	
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Isabella Adinolfi, Simona Baldassarre, Vilija Blinkevičiūtē, Annika Bruna, Margarita de la Pisa Carrión, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Sandra Pereira, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek, Jessica Stegrud, Ernest Urtasun, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Chrysoula Zacharopoulou, Marco Zullo		
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Sylvie Brunet, Aušra Maldeikienė, Predrag Fred Matić, Monika Vana		
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Łukasz Kohut		

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

25	+
ID	Simona Baldassarre
PPE	Isabella Adinolfi, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elzbieta Katarzyna Łukacijewska
Renew	Sylvie Brunet, Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Chrysoula Zacharopoulou, Marco Zullo
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Lina Gálvez Muñoz, Łukasz Kohut, Predrag Fred Matić, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Ernest Urtasun, Monika Vana

3	-
ECR	Jessica Stegrud, Margarita de la Pisa Carrión
S&D	Heléne Fritzon

4	0
ECR	Andželika Anna Moźdzanowska
ID	Annika Bruna
PPE	Christine Schneider
The Left	Sandra Pereira

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas